

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: G. J. van den Broek, M. H. Damme Jr., J. F. Ligtenberg,
S. H. Stoffel, R. A. Verwey, J. F. C. Wrede.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3, per jaar.

De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.

Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Lid der Redactie geworden:

J. F. C. WREDE.

Bedriegelijke blijdschap.

De menschen hebben af en toe eens een geruststellinkje nodig. Als ze zoo hooren van de snelle en forsche ontwikkeling der sociaal-democratie in 't buitenland, als ze ook in Nederland den invloed der S. D. A. P. steeds stijgen zien, wordt het hun wel eens wat bange. Ze weten 't wel: het is als 't erop op aankomt toch een utopie, 't is toch maar een bouwerij van luchtkasteelen die absoluut onbestaanbaar zijn, ze begrijpen wel dat socialistischen hoogstens nobele droomers zijn van wie geen feitelijke oplossing der sociale kwestie te wachten is, maar toch... wanneer men die dwaalbegrippen zoo van dag tot dag ziet veldwinnen, komt er wel eens de lastige vraag: waar moet dat in 's hemelsnaam met de maatschappij naar toe? Voor niets houdt de sociaal-democratie immers meer stand. Barrières van godsdienst mogen haar in den weg gesteld worden, al kunnen ze den voortgang der zelfstandige en „revolutionnaire” arbeidersbeweging nú nog bemoeilijken, tot staan brengen kunnen ze dien niet: de godsdienst beschermt de gemoederen niet meer geheel tegen het binnendringen van socialistische beginselen. Pogingen om door uitzonderingswetten de beweging den kop in te drukken, bleken reeds vroeger totaal ondoeltreffend. Tegemoetkomingen aan een deel der voor 't oogenblik door het roode bataljon gestelde eischen, met sociaal hervormen, verminderen ook al niet de vorderingen der arbeiderspartij. Waar moet dat naar toe, waar moet dat naar toe.....

Een geruststelling is waarlijk wel eens nodig. En de groote bladen, die schrik en vrees verspreiden door hun dikwijls zoo juiste berichten aangaande de socialistische beweging in 't buitenland, zorgen op hun tijd behoorlijk voor die geruststelling. Zoo de Rotterdammer in het avondblad van Woensdag 27 Februari. 't Volgend berichtje onder 't nieuws uit Duitschland is van die kalmeerende strekking:

Er komen hoe langer hoe meer teekenen dat de sociaal-democratische partij in Duitschland den weg uit wil van een radicale hervormingspartij. Op de landsvergadering van de sociaal-democraten in Baden heeft Fendrich, een lid van den Landdag, o. a. gezegd dat het onzinnig was om steeds maar de begrooiting af te stemmen; ook met revolutie was niets te bereiken. Een ander parlamentslid, Dreesbach, verklaarde dat de kiezers practisch werk verlangden en dat het eeuwig schermen met den toekomststaat tot niets nut was. De sociaal-democratische partij verlangde in den nieuwen Badenschen Landdag, als zij sterk genoeg was, den post van tweeden vice-president. Het doet er niets toe of een sociaal-democraat als lid van het bureau zijn opwachting moest gaan maken bij den vorst. De vergadering juichte beide sprekers toe.

Het zal in den smaak der hollandsche radicalen vallen, dit berichtje. Toen de heer Treub nog redakteur van het Sociaal weekblad was, liet hij het dikwijls blijken dat naar zijn overtuiging de socialistischen eigenlijk weinig anders dan radicalen waren. Radicalen die in de eerste plaats in het heden de misstanden van onze kapitalistische maatschappij wilden verbeteren, en die dan bovendien er nog een collectie phrasen op na hielden waarin het wemelde van „revolutie”,

„revolutionnaire” en meer van die dikke woorden. Maar die ballast zou men wel over boord gooien gaan, dacht hij. De tegenwoordige sociaal-demokraten zag hij daar al knapjes mee bezig. Beteekenden de woorden „revolutie” en „revolutionnaire” al niet heel iets anders dan in de dagen toen Marx ze in z'n moeilijke zinnen schreef? Waren de socialisten al niet veel minder boud dan vroeger in hun nauwkeurig voorspellen omtrent de vormen welke de voortbrenging in haar ontwikkeling doorloopen zou, in de ontwikkeling die voeren zou naar 't socialisme? Ja waren er eigenlijk al niet verscheidene die 't vertrouwen in de vroeger vooropgestelde richting der maatschappij-ontwikkeling hadden verloren, die Marx en Engels het blanco crediet hadden opgezegd? Zoo redeneerde de hoogleeraar, en waar hij 't niet zoo duidelijk uitsprak, liet hij deze opvatting menigmaal tusschen de regels lezen. En het koor der militante radicalen, weinig talrijk, stemde met deze jubelzang over de radicaliseering der socialistischen veelal tot een schraal a-capella in. Waarlijk, zoo deden ze dikwijls uitkomen dat ze dachten, Marx had de radicalen moeten kennen, hij zou z'n fouten hebben ingezien, z'n frazen hebben afgeschud, z'n revolutionnaire propaganda hebben gestaakt; hij ware geworden wat nu z'n volgelingen al bijna geheel zijn: radicaal hervormer.

Bij dezen blik op de practijk der socialistischen behoort natuurlijk ook een vernietigende kritiek op hun theorie. 't Ging niet gemakkelijk die van een nederlandsch staatsman los te krijgen. Had de heer d'Aulnis de Bourouill in vroeger jaren een aantal nog geheel- of bijna-geheel-onwetenden met zijn boek „Het hedendaagsch socialisme” vertrouwen in de deugdelijkheid van 't kapitalisme en geringschatting voor de waarde van Marx' denkproducten kunnen suggereren, wie van de geschriften der socialistischen wat meer dan de titels kenden, begrepen ras dat met d'Aulnis' boek de strijd niet veilig aangegaan kon worden. En ook wat anderen in Nederland publiceerden gaf nog geen zelfvertrouwen genoeg. 't Meeste was al onder degelijke kritiek van socialistischen-zelf bezweken. Nu nodig was een kritiek op Marx, zoowel op waarde-theorie en historisch materialisme als op verscheidene andere hoofdstukken van de sociaal-democratische catechismus. Ook dit werk zou de heer Treub ondernemen. In een polemiek van „Sociaal Weekblad” en „Kroniek”, waarin door den heer Tak meermalen op 't ontbreken van een radicaal fundament werd gewezen, kwam de toezegging dat de zoonoodige grondslag gelegd zou worden. Die grondslag zou eerst dáár zijn, als de vooze bodem der marxisten weggenomen was. De werker zou zich niet bepalen bij het sloopen der socialistische theorie, maar hij zou daarnaast een nieuwe beginselen-leer opbouwen. Hoe hij tot het eerste deel van dien dubbelen arbeid bekwaam was, zou al blijken vóór er van het verwachte boek nog een snipper papier te zien kwam. Op het Amsterdamsche gezelschap „S. L.” leverde de hoogleeraar zijn kritiek op Marx. Of die kritiek tegen een anti-kritiek van overtuigde Marx-volgers bestand was kon denzelfden avond van de rede niet meer beproefd worden. Het debat volgde op een daarvoor speciaal aangewezen avond. De socialistischen Van der Goes en Gorter traden in 't krijt, de eerste strijdend voor het goed recht der waarde-theorie, de ander opkomend voor het historisch-materialisme, en afwerend de slagen van den kritikus naar onderdeelen der marxistische leer, als klassenstrijd-, verelendungs-theorie etc. De heer Treub had geluk.

Want ging de eerste debater zich eenigszins te buiten in kwalificaties van den arbeid des inleiders, waarmee hij dezen de gelegenheid tot een spottende repliek gaf, de tweede opponent vertrouwde wat te veel op z'n klaren kop en vergat daardoor eenige voorname dingen, zoodat de hoogleeraar door hem niet geheel ontwapend werd. En hoewel de ingewijden voelden dat het socialisme de positie volkomen meester was, werd Marx voor de oogen der minder goed met hem bekenden, door Treub met de schouders tegen den grond gelegd. En zij zullen die illusie slechts kunnen verliezen, wanneer zij van een volgend treffen tusschen radicaal en socialist, waarbij door den laatste met meer bedachtzaamheid gestreden wordt, getuigen zijn.

Met het overgedrukte stukje uit de Rotterdammer heeft deze heele beschouwing nu in zooverre iets te maken, dat zij bedoelt uit te leggen hoe de hollandsche socialisten, die van radicale zijde zoo gaarne als ondanks-hen-zelven-geestverwanten worden gedoodverfd, het vertrouwen in hunne theorie tot heden door geen enkelen aanval voelden wankelen, en te verklaren dat zij zich dus allereerst reeds voor zoover de theorie aangaat geenszins tot het radicalisme genaderd voelen. Mochten radicalen en socialisten dichter bij elkaar staan dan vroeger, dan zou het wel kunnen zijn dat de beweging van een der beiden ten opzichte der anderen, er eene is geweest van rechts naar links. Geenszins was het een tegengestelde verplaatsing.

Maar dan de practijk. Voelen de socialisten nog niet dat hun theorie, zij mogen die nog blijven handhaven, toch eigenlijk niets dan een ontbeerlijke luxe is, wanneer hun dagelijksche practijk oogenschijnlijk meer en meer samenvalt met die der burgerlijke hervormers van de linker flank? Is het dan toch niet waar dat zij in de practijk geheel radicaal worden, radicaal met frazen, ter onderscheiding van de anderen die zonder dat doode gewicht varen in dezelfde lijn?

Volgens de Rotterdammer zouden Badensche sociaal-demokraten zoo'n gevoelen eigenlijk ronduit hebben bekend. „Laten we nu toch maar niet meer praten van die revolutie”, daar komt het op neer wat men hun in den mond legt, „laten wij die dikke woorden opbergen, maar flink deelnemen aan wat onze sociaal-hervormingsgezinde hand vindt om te doen. Schermen wij toch niet langer met dien toekomststaat, dat is tot niets nut; maar laat ons als 't moet zelfs niet dralen beleefdheden te bewijzen aan den vorst, wanneer onze positie als bureau-lid zoo'n pluimstrijken meebrengt”. Zij willen dus meer en meer den weg uit der radicale hervormers, juicht de kapitalisten-krant uit de groote koopstad. Het daghet in Baden, wij zijn gered, we kunnen weer gerust zijn; het roode spook verliest al zijn gevaarlijkheid. De verloren zoon keert berouwvol naar het ouderhuis terug, laat ons vroolijk zijn en 't beste kalf slachten. Hoezee!

Er is iets wreeds in de vreugde van de geldzak nu zoo gauw alweer te willen verdrijven met anderen uitleg van der socialisten verklaringen; maar op dit punt kennen wij nu eenmaal weinig mededogen. Het is immers het noodlot van de kapitalisten-klasse dat dergelijke blijdschap nooit anders dan heel kort kan zijn. Dat ze zich verblijdt is slechts mogelijk, door dat ze van dergelijke verklaringen niet zonder voorlichting de quintessence snappen kan. Het socialisme kan niet goed begrepen worden in de bureaustoel vóór het grootboek. De schijn van het zilver en 't goud bedierf daar te veel de scherpte van 't gezicht. De blijdschap berust op abuis.

Dat socialisten zich met ijver wijden gaan aan het werk der sociale hervorming kan slechts den leek den indruk geven dat zij hun revolutionairisme aan den kapstok hangen. Weet de socialist dat het doel der arbeidersbeweging is de emancipatie van 't proletariaat en de vervanging van de particulier-initiatief-voortbrenging door de stelselmatig-georganiseerde productie, hij weet ook dat de weg naar dit doel niet in een enkelen dag kan worden afgelegd. In vroegere jaren mag men zich omtrent het tijdstip der groote gebeurtenis wel eens naïeve voorstellingen hebben gemaakt, en zich zelfs wel eens hebben wijs gemaakt dat de revolutie komen zou „als de dief in den nacht”, men is die kinderjaren door. Men weet dat de bevrijdingsstrijd der arbeiders een werk van jaren zijn zal, van moeilijke jaren waarin zwaar zal moeten worden gekampt. De bezwaren die men ondervond zoodra men van uit de kleine clubjes der bannelingen, of der socialisten in de centra der maatschappelijke beroering, het socialisme bracht naar buiten, naar de wijde arbeiderswereld, die het maar niet zoo dadelijk eenstemmig als de openbaring der verlossende

waarheid aanvaarden wilde, leerden het aan wie anders hadden gedacht, dat de strijd lang en zwaar zou zijn. En naarmate het vóór- en on-Marxistisch gewelddadige-omverwerpings-element uit het denken der strijders werd verdrongen door het klare begrip van de economische verwording, stond het ook helderder voor de geesten dat met het uitgemergelde, zedelijk-laag-gehouden, intellectueel-ongevormde proletariaat geen ernstige, breede beweging te voeren was, deed zich de noodzakelijkheid van verbetering der levensomstandigheden van de arbeidersklasse dringend gevoelen, als onafscheidelijk van de noodzakelijkheid der degelijke doelbewuste organisatie. Daarom eischen en eischen nog de socialisten sociale hervormingen, opdat het proletariaat economisch, zedelijk en verstandelijk opgeheven worde tot een peil, waarop het de bekwaamheid en met deze de macht hebben zal om z'n taak te volbrengen. Dus is het arbeid verspild het land rond te trekken met redevoeringen over de revolutie die komen zal, als men daarbij den strijd voor dadelijke verbeteringen verzuimt. Want slechts die verbeteringen kunnen de komst der revolutie nu bespoedigen. Voor die verbeteringen moeten de arbeiders zich dus inspannen, het oog gericht op de toekomst, het hart vervuld van het eind-doel, 't ideaal voor oogen. Geen uitsluitende hartstochtelijke propaganda dus voor een revolutie, zooals wij die door andere arbeidersfracties nu en dan hooren voeren, maar een verstandige doeltreffende arbeid.

Een andere beteekenis dan deze kan de uitlating van den Badenschen afgevaardigde niet hebben.

Dit is nu toch heel iets anders dan radicaal hervormingswerk. Vraagt men den radicaal waarom hij sociale wetgeving wil, dan wordt in zijn antwoord de overtuiging geuit dat met sociaal hervormen de kapitalistische samenleving van haar fouten wordt gebeterd, dat haar kwalen er door worden genezen. Dan is dus het vertrouwen aan het woord dat het kapitalisme door hervorming voor ineenstorten kan worden behoed. Een vertrouwen dat kort maar duidelijk wordt uitgedrukt door het devies op de kop van „l'Indépendance belge”: La conservation par le progrès, een leuze voor alle burgerlijke hervormers. Zeggen nu de socialisten „la révolution par le progrès”, zijn ze dan geestverwanten der behoudzuchtige radicale geneesheeren?

En wat dat ontvangen van een vorst aangaat, de bedoeling daarvan is wel duidelijk. Kunnen wij, zoo hebben de Badensche sprekers willen zeggen, als lid van het bureau of als vice-president van den Landdag onze partij belangrijke vorderingen doen maken, dan zullen wij de gelegenheid niet ongebruikt laten voorbijgaan wanneer het eenige bezwaar is dat wij een keer moeten koolverkoopen en knipmessen.

Het saldo voor de Rotterdammer en haar burgerlijke lezers is mager. In iedere vergadering waar een opgetogen behouds-mannetje het kleurverschieten der Badensche kamerleden verkondigen gaat, zal er slechts één socialist noodig zijn om de blijdschap der heele menigte tot bedaren te brengen. Zulke teleurstellingen zijn leerzaam. En leerzaam is het ook dat in de aanstaande verkiezings-campagne er gestreden zal worden tusschen radicalen en socialisten. 't Zal al gauw beginnen in Amsterdam, bij de tusschentijdsche verkiezing tengevolge van Mr. Hartogh's overlijden. Mr. Z. van den Bergh de radicaal en Henri Polak, de voorzitter der S. D. A. P., staan tegenover elkaar. Twee geestverwanten, hoe is 't mogelijk! En voor Juni weten we nu alvast dat Troelstra en Liefsticck elkaar bekampen zullen in Franeker, Van Kol en Dr. Bos in Winschoten. Hoe is 't mogelijk, hoe is 't mogelijk.....

V. P.

Het Studenten-Weekblad en „hoe het zijn moet”.

In onderstaande regels wil ik mijne opinie „hoe het Studenten-Weekblad wezen moet” stellen naast die des heeren v. d. Br. en ik hoop dat hij dan zien zal, dat beide onze opinies in veel opzichten aan elkaar gelijk zijn.

In mijn vorig stuk heb ik alleen vermeld wat m. i. aan het blad ontbrak; nu wil ik in één geheel uiteenzetten: „wat het zijn moet!”

Ik begin met voorop te stellen, dat wij den oprichters grooten dank verschuldigd zijn; want door hen zijn wij in

het bezit gesteld van het Weekblad, en nu kunnen wij de vruchten plukken van de door hen geplante boom; hoewel wij er natuurlijk voor zorgen moeten dat de nog jonge plant behoorlijk verzorgd wordt en een krachtig geheel worde.

Ik zoude nu de eischen, die ik stel aan het weekblad, willen verdeelen in twee soorten: 1°. de geestelijke; 2°. de stoffelijke. Net zoo min een eenigszins ontwikkeld persoon kan leven, zonder evenredige bevrediging van zoowel geestelijke als stoffelijke behoeften, net zoo min kan het Studenten-Weekblad levensvatbaarheid hebben, zonder evenredige vervulling van beide, door mij gestelde eischen.

Onder de geestelijke behoeften, die ik voorop zet, wil ik stellen, datgeen wat door den heer v. d. B., gezegd wordt in zijn „Antwoord” aan mij.

„Het Studenten-Weekblad zal zijn een vrije kampplaats voor ieders meening, waar hij openlijk zijn strijd vecht tegen anderer opinies!”

Hier moeten dus: Protestanten, Katholieken, Landnationalisators, Moralisten, Materialisten, Liberalen, Socialisten en welke richtingen almeer onder ons studenten gevonden worden hunne meening uiten en elkaar hierover aanvallen. Dat kan aldus een schoone strijd onder studenten worden, die, hoewel elkanders meeningen niet deelende deze toch respecteren. Vraagstukken zooals: „Wat staat hooger Godsdienst of Moraal?” zullen door de verschillende richtingen in dit blad behandeld worden en ieder kan dan uit het geheel een gevolg voor zichzelf trekken. Het Studenten-Weekblad moet zijn een blad van studenten voor studenten. Wij studenten komen hier in Delft om in een jaar of vier, vijf, soms zes een diploma als ingenieur te verwerven, en gaan dan de wereld in. Nu is het onverantwoordelijk zich in den betrekkelijk kalmen studententijd niet te prepareeren voor den grooten strijd, die ons buiten wacht. Ik zeg, betrekkelijk kalme studententijd, ja, dat is zoo voor de meesten; het geld noodig om in onze behoeften te voorzien, ontvangen wij zonder moeite van degenen, die zich nog met onze opvoeding belasten; vrij gemakkelijk stroomt alles ons toe en een eigenlijken strijd om het bestaan strijden wij nog niet. Het is dus als het ware de stilte voor den storm en dien tijd moeten wij benutten om ons te wapenen. Straks zullen wij tegenover onze arbeiders staan (dit tegenover natuurlijk niet bedoeld in den kwaden zin des woords) en moeten wij weten wat dan ons standpunt zijn zal. Al zijn wij voor hen een meerdere, toch mag die afstand noch te groot, noch te klein zijn. Dit is een vraagstuk, dat wij in onze studententijd moeten uitwerken en wij kunnen dan voorbereid de wereld ingaan.

Waarom alleen de socialisten hunne triomfen in het weekblad vieren? Ja, dit is de eene vraag, waarop het antwoord eenigszins moeilijk is. Dat de andere richtingen ten doode zijn opgeschreven zooals de heer v. d. B., schrijft, dit geloof ik niet. De socialisten vormden op het oogenblik der oprichting een gedisciplineerd stelsel, dat door studie van boeken hunne richting aangevende, gesteund werd; zij maakten zich direct meester van de nog open kampplaats en de andere strijders kwamen slechts sporadisch opdagen. Nu hadden de andere richtingen zich ook wel kunnen laten hooren en trachten, eveneens door studie ondersteund, het socialisme aan te vallen; maar waarschijnlijk heeft het hen aan moed en studielust ontbroken.

Het socialisme is niet de eenige richting, die levensvatbaarheid heeft, dit wil ik het volgend jaar gaarne aantonen, door het christendom te stellen tegenover het socialisme. Nu ontbreekt mij tijd en gelegenheid een dergelijk onderwerp aan te vatten.

Ik wil nu overgaan tot de tweede afdeling, de meer stoffelijke.

Hierin moeten opgenomen worden die uitingen die niet het uitvloeisel zijn van eene bepaalde levensrichting, maar de meer directe uitingen van de studentenwereld. Dat wil dus zeggen: de verslagen van lezingen vanwege een of andere studentenvereniging gehouden. Dus verslag van de lezingen gehouden voor: de Chr. Stud.-Ver., de S. D. P. C. enz. Vervolgens verslagen van de feesten der Corpsverenigingen. Dan komen nog de overzichten van de andere studentenbladen en korte vermeldingen van hetgeen belangrijks voorvalt aan andere academiesteden. Wij moeten ons niet in Delft opsluiten; maar ook acht slaan op hetgeen voorvalt in de studenten-maatschappijen, staande naast de onze. Daaruit valt voor ons veel te leeren en het brengt ons misschien op nieuwe gedachten, die de geheele Delftsche studenten-maatschappij ten goede zullen komen. Ook zouden

beschouwingen (van studenten) over: het optreden van het Heine-ensemble en het door hen opgevoerde bijv., in het Studenten-Weekblad niet misplaatst zijn.

In het bovenstaande heb ik aldus uiteengezet wat het blad bevatten moet; maar nu komt de vraag, hoe komen die onderwerpen er in. In de week, die ligt tusschen mijn vorig stuk en dit, ben ik ten opzichte van het antwoord op bovenstaande vraag, eenigszins veranderd en daar ik geloof dat met mij verschillende anderen in dezelfde dwaling verkeerden, zoo wil ik uiteenzetten, hoe de zaak inderdaad is.

Het blad staat open voor iedereen — een ieder die wat belangrijks, hoort, ziet of leest, dat z. i. de studenten-maatschappij ten goede kan komen, die neemt de pen op een schrijft dit. Het moet echter geen dof verslag zijn, een copie of iets dergelijks; neen, het moet het weergeven zijn van wat de persoon zelf gevoelt. Achter zijn stuk moet het individu zitten, zijn geest moet er in doorstralen.

Het Studenten-Weekblad is geen blad, welks redacteuren de verplichting hebben, dat het iedere week volstaat, neen, daar moeten de studenten zelf voor zorgen. Wij zessen, kunnen niet iedere week een heel blad vol schrijven. Maar wel kunnen wij iedere week den lezers een blad geven, indien zij zelf medehelpen, en zelf hunne opvattingen en ideeën in dit blad uiteenzetten. Ieder, die zich maar eenigszins bevoegd acht iets van zijn voelen en denken te laten weten aan de personen temidden waarvan hij zich beweegt, die de begeerte gevoelt te strijden, voor wat zijne levensopvatting is, laat die zich toch niet wegschuiln, maar flink optreden en zeggen, zoo vindt ik het. Laten wij ons Luther voor den geest halen die de vorsten toevoegde:

„Hier sta ik, ik kan niet anders!”

Mochten velen aan de roepstem der redactie gehoor geven en hun jong bloed laten stroomen door dit blad, dan kunnen wij met ons allen de slechte plekken uit de studenten-maatschappij wegrukken en op de nieuwe grondvesten zal een geheel verschijnen, waar wij allen met trots op kunnen neerzien.

Zoo zij het.

J. F. C. WREDE.

Ons Studenten-Tooneel.

De hoofdeisch, die het Corps aan zijne vereenigingen kan en moet stellen, is, dat zij al hunne leden zooveel mogelijk in staat stellen te profiteeren van de voordeelen en gelegenheden tot het bereiken waarvan die vereenigingen zijn opgericht. Aan die eisch beantwoordt ons Studententoneel in geen deele. Wanneer men toch hoort van een Studententoneel, zal men verwachten, daarin eene combinatie te vinden van jonge mannen die zich gezamenlijk willen toeleggen op het beoefenen der tooneelspeelkunst. Men zal verwachten dat zij dit zullen doen door gezamenlijk een stuk in studie te nemen, hiervan hunne opvattingen tegenover elkaar te stellen en te vergelijken, te trachten in hun spel te leggen wat ze mooi en juist in dit stuk gevonden hebben, en zóó een eenheid in spel en opvatting te bereiken of te benaderen. De keuze van het stuk zal voor hen ook een zaak van 't grootste belang zijn, want alvorens tot de studie van het stuk over te gaan, verlangen zij de zekerheid, dat dit ook inderdaad de daaraan besteede studie zal loonen, de belangrijkheid zal hebben, die een dieper ingaan de moeite waard zal maken. Door onderlinge bespreking dus zullen zij tot de keuze van een stuk willen komen, opdat zij mogen oordeelen of de voorsteller van een stuk ook inderdaad goede gronden heeft, waarom hij dit wenscht te laten spelen, opdat ook, wanneer zij zelf iets wenschen te spelen, zij de gelegenheid hebben dit voor te stellen en er de wenschelijkheid van te betoogen. Op deze wijze opgevat geeft een studententoneel wezenlijk iets aan zijn leden, kan voor hen zijn een bron van genot en ontwikkeling en is als zoodanig volkomen op z'n plaats in een Studenten-Corps, een bond van naar leven en ontwikkeling strevende jonge mannen. Hierom ook moet de uitvoering voor hen iets volkomen ondergeschikt zijn, daar zij in de eerste plaats spelen voor eigen genoegen en studie en eerst, wanneer blijkt, dat ze er wezenlijk in geslaagd zijn in hun spel iets van hunne bedoeling te leggen, in hun samenspel een zekere eenheid te bereiken, hebben ze de vrijheid een publiek te noodigen, waaraan ze dat bereikte kunnen laten zien, dat ze iets kunnen geven van het schoone, dat ze in hun stuk gevonden hebben,

Wel heerlijk vergist zich, wie in Delft even komende en van een daar bestaand studenten-tooneel hoorende, meent iets van een dergelijke band te zullen vinden. Het studenten-tooneel toch bestaat bij ons uit een bestuur, dat liefhebberij-comedietjes organiseert en een aantal leden, die daar goedig naar komen kijken. Bij de keuze van 't stuk wordt in de eerste plaats gelet op 't succes, bij voorkeur 't lach-succes bij 't publiek en voorts op een zoo gezellig mogelijk kringetje van medespelers (bijv. evenveel dames als heeren), waardoor de repetities een knus, genoeglijk karakter krijgen. Nu is het organiseren van liefhebberij-comedies een zeer onschuldig genoeg, het laten lachen van een publiek zelfs een betrekkelijk verdienstelijke daad, maar het is iets, wat geheel tot het kringetje der daarbij betrokken personen moet beperkt blijven en een schande is 't, wanneer dit geschiedt met uitsluiting van en op kosten van een aantal leden, die voor iets beters hunne contributie betaald hebben, ook een schande voor 't Corps, dat een dergelijk vertooninkje moet doorgaan voor „het” studenten-tooneel.

Natuurlijk is, waar de onwil van 't tooneel-bestuur om iets beters te organiseren gebleken is, in de eerste plaats tot de leden 't verwijt te richten, dat zij in een dergelijke toestand berusten. Van hen zou een actie ter verbetering moeten en kunnen uitgaan; maar nu is juist het ongelukkige, dat bijna ieder, in 't tooneel slechts ziende een uiting van een klein autocratisch klikje en wanhopende hierin eenige verbetering te kunnen brengen, niet ten tweeden male de risico wil loopen zijn vrij hoge contributie te betalen om een onbenullig liefhebberij-comedietje te mogen zien en dus na z'n eerste jaar bedankt; zoodat bijna alle leden van tooneel niet-stemgerechtigde eerstejaars zijn. Toch geloof ik, dat wanneer er slechts enkele goedwillenden zijn, er een volgend jaar van tooneel zeer veel te maken zal zijn. Wanneer verkregen kan worden dat het te spelen stuk door een ledenvergadering moet worden goedgekeurd is reeds veel gewonnen, niet alleen omdat dan 't bestuur zijn keuze wel degelijk zal hebben te motiveeren, maar ook omdat uit de debatten hierover allicht zal blijken, welke der leden eenig inzicht in en gevoel voor tooneelspel hebben en zodoende ook aan de opvoering kunnen medewerken. Een voortdurende klacht toch der tooneel-besturen is, dat ze zoo weinig leden weten die aan een stuk zouden kunnen medewerken; voor de verborgen krachten is dan een goede gelegenheid om zich te openbaren. De zonderlinge inconsequentie van het tooneel-bestuur om wel dames mee te laten spelen, waarvan geen sterveling kan weten of ze er iets van zullen terecht brengen, laat ik voor zijn eigen verantwoording.

Moge dan een volgend jaar eens wat meer leven in tooneel brengen.

J. F. L.

Delftsch Studenten-Tooneel.

„Een Kriezis” is een even vervelend als onbeduidend stuk. Ik ben er niet goed achter wat het nu eigenlijk wil. We krijgen lange disputen te hooren, zonder diepte, over huwelijk en huwelijks wetten, met twee caricatuur-echtparen als afschrikwekkend voorbeeld. Een satyre op het huwelijk dus? Neen, want per slot van rekening loopt alles goed af. Een satyre op de wet? Ook dat niet, want niemand wenscht ernstig die wet te gebruiken. Karakterteekening ontbreekt geheel, tenzij men de onderscheiding in tyrannen en getyranniseerden als zoodanig op wil vatten. Iets komisch? Ja, dat de advocaat Ruuf op alles antwoordt: „niets”, maar verder? Kortom, ik begrijp niet hoe Emants, die toch smaak en handigheid bezit zoo iets heeft kunnen schrijven. Aan het eind lijkt het een beetje of het publiek op groote schaal wordt voor den gek gehouden, wat inderdaad wel eenigszins komisch zou zijn: als het jonge echtpaar weer verzoend is, na een ruzie getuigend van een wederzijdsche onverdraagzaamheid, die hun toekomstig huwelijksgeluk vrij problematisch doet schijnen, begint het voor een oogenblik weer van voren af aan te kijken. Zou de auteur daarmee ook willen zeggen: „Nou ja, hier moet alles natuurlijk mooi afloopen, maar daar meen ik eigenlijk niets van”? Ik zou niet graag zeggen van ja, maar geheel onmogelijk lijkt het me toch niet.

Van een zoo uitermate vervelend stuk iets gemaakt te hebben, is geen geringe verdienste van het Delftsch Studenten Tooneel. Het publiek heeft zich gemuseerd, en ongetwijfeld

was dat aan het spel, niet aan het stuk te danken. Dat dit resultaat voor een goed deel door zeer grove effecten werd verkregen, vermindert deze verdienste hoegenaamd niet: sterke charge was het eenig redmiddel.

Beginnende met de dames wil in de eerste plaats Henriëtte (mej. Lans) ten zeerste prijzen. Hoewel niet zóó goed als in de rol op „Molière”, speelde zij de tyrannieke, opgedirkte schoonzuster voortreffelijk en zonder meer te chargeeren dan noodig was. De kleinere maar niet minder zware rol van de schuchtere Cornelia was bij mej. Eringaard eveneens in zeer goede handen. Beide dames hebben een werkelijk en goed volgehouden type gecreëerd. In het eerste tooneel, bij het begin van de ruzie, was ik een oogenblik bang dat mej. Smit de hoofdrol eenigszins ouderwetsch-tooneelmatig zou spelen. Gelukkig echter werd deze vrees niet bewaarheid en het jonge, wel wat lichtzinnige, vrouwtje met entrain en zonder te veel sentimentaliteit weergegeven, vooral wanneer we er op letten dat dit wel de ondankbaarste damesrol was, immers een die niet toeliet een caricatuur er van te maken, iets wat in een zoo onbeduidend stuk zwaar weegt. Ook de andere, minder belangrijke damesrollen werden naar behooren vervuld, vooral juffrouw Melissen (mej. Hoogerwerff) had veel succes.

Van de heeren zou ik in de eerste plaats oom Gijs (Hendriks) willen noemen. De oude raisonneur was noch een lichte, noch een dankbare rol, die echter onberispelijk vervuld werd. Een bijzonder woord van lof ook aan zijn grime. Haverkamp Begeman, die Frans Remdonk speelde had de geheele avond de lachers op zijn hand. Inderdaad zou het moeilijk vallen op zijn acteren iets aan te merken, en de zelfopoffering waarmede hij zijn keel voor de goede zaak offerde was grootsch, maar toch zal hij goed doen te bedenken dat een zoo clownachtige opvatting slechts in heel enkele stukken past. De port-scène, hoewel zeer toegejuicht, ging misschien zelfs hier wat te ver. Ook Mr. van Grevelingen (Sniijders) kan de kritiek volkomen doorstaan, zijn heftigheid ging hem zeer goed af. Minder kon Dr. Remdonk (Broese) mij bevallen. Zijn rol was geen gemakkelijke, maar daarom hoefde hij nog niet zijn kracht er in te zoeken, als een hyena over het tooneel heen en weer te draven; ook zijn rolvastheid liet wel eens te wenschen over. Toch kan er geen sprake van zijn, dat hij eenigszins storend op het geheel werkte, voldoende was zijn spel zeker. De advocaat Ruuf was niet van stijfheid vrij te pleiten, doch de leuke wijze waarop hij zijn herhaald „niets” uitbracht, bezorgde hem een welverdiend succes. De beide anderen gaven geen aanleiding tot opmerkingen.

De slotsom kan zijn: het D. S. T. beschikt over genoeg krachten om een volgende maal eens wat beters op te voeren.

OUTSIDER.

Een Handschoen.

Aan de volgers van Rerum Novarum toegeworpen.

In de laatste afleveringen van het tijdschrift de Katholiek komt een soort bestrijding voor van het Marxisme. Mogelijk is het dat er katholieke jongelui in Delft zijn die bedoelde bestrijding voor hunne rekening zouden willen nemen; in dat geval zou het de moeite loonen in een of meer artikelen mijnerzijds het absurde dier katholieke kritiek te betoogen.

Een enkel opgeven van den naam van een die het durft opnemen voor zijn partij is dan voldoende om een polemiek aan te vangen.

Geeft zich niemand op dan zijn er twee mogelijkheden: of hun zwijgen is tegelijk de erkenning van een zoo groote inferioriteit, dat door hen serieuselijk naar het peil van een middelmatige bekendheid met sociale kwesties en socialisme moet worden gestreefd; of hun zwijgen beteekent dat zijzelf overtuigd zijn van het beneden-peilsch gehalte der artikelen in het hoofdmaandblad hunner partij opgenomen.

TH. V. D. W.

Uitvoering Studenten Tooneel.

Was vroeger de uitvoering een gezellig onderonsje, waar de voor- en napretjes, voor de meespelenden het doel, de eigenlijke opvoering, een onaangenaam moeten was, zoo

(Zie vervolg Bijvoegsel.)

BIJVOEGSEL

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van DONDERDAG 7 MAART 1901.

bleek mij uit het spel van de meesten, dat bij deze uitvoering, zoo goed mogelijk te spelen het doel was, waarmee ik niet wil zeggen, dat het bal en de pretjes nu tot het onaangenaam moeten zullen behoord hebben.

Daarom is deze uitvoering van het Delftsch Studenten-tooneel mij meegevallen.

Zou ik anders mij niet vermoeien, met na te pluizen waar de fout zat in het gebaar van den een, de voordracht van den ander, doch voor goed de planken tot een ongemakkelijken grond voor Delftsche dames en heeren hebben gemaakt, zoo wil ik nu, waar ik een wil heb gezien om goed te spelen, den weg wijzen, die ook den tooneelbodem tot een betrouwbaren kan maken.

De algemeene fout van de spelers, was het gebrek aan verscheidenheid in actie, ieder had zijn bepaalde beweging, die zijn zeggen moest begeleiden. Karel Remdonk kon niet veel anders dan de kamer met „afgemeten passen” op en neer loopen, als hij driftig moest zijn, Henriette haar hoofd achterover houden of haar rok met nijldigen nek optrekken als zij zich ergerde; bij Mies Spronzen was het toppunt van geëmancipeerden stand voor een vrouw, de handen in den mantelzak en rechtop alsof er een stok in haar rug zat. Op zich zelf zijn deze bewegingen allen goed, maar door ze altijd toe te passen worden zij vervelend.

De tweede groote fout was, dat de zinnen dikwijls als een lesje werden afgedraaid, met een overhaasting liet men het eene woord het andere volgen, zoo echt blij de gezegde zinnen nooit meer te moeten onthouden.

Hierdoor bedierf vooral Juffrouw Melissen een heel stuk van haar anders goed spel van heimelijk verliefd zijn op Karel Remdonk. Gijs ten Does, oom van Karel maakte een gunstige uitzondering, hij sprak werkelijk, zooals ook vóór het scherm gesproken wordt.

De slechte dingen in het spel van ieder in het bijzonder wil ik nu gaan noemen en ook de goede oogenblikken weer eens ophalen, die meer dan ik gedacht had in deze opvoering voorkwamen. Karel Remdonk, de hoofdpersoon speelde beter tegenover Juffrouw Melissen of zijn oom dan met zijn vrouw. Bijzonder goed was de afkeer, die hij onder den schijn van beleefdheid toonde, van de opdringerige liefde van Juffrouw Melissen, dan waren zijn oogen vriendelijk, zijn handen ongeduldig, of lachte hij, terwijl je aan zijn houding kon zien, hoe hij haar naar den duivel wenschte.

Dat het samenspel van hem en zijn vrouw minder goed was, lag daaraan, dat vooral de hartelijke scènes te stijf werden gespeeld. Als zij weer goed op elkaar worden en zij zegt dan dat zoenen ook zoo prettig is en er moet werkelijk gezoend worden, dan gaat dit op zoo'n voorzichtige manier, dat men zou denken dat het toch niet plezierig is.

De rol, die het meeste succes had en toch fout werd gespeeld, was die van Frans Remdonk. Ten eerste het costuum, een hoofdcommies aan het ministerie ziet er niet uit als een tooneelkapper, een gekleede jas was beter geweest. De benepen hoge stem, die in het eerste tooneel nog goed paste bij het mannetje dat altijd onder de plak van zijn vrouw zit, sloeg later vooral na de portscène over in een schor gegil dat belachelijk maar geheel niet bij den persoon van Frans Remdonk behoorde.

Zijn vrouw Henriette speelde van de groote damesrollen het best. Het nijldige optreden tegen de mannen, het opzetten van Suze tegen Karel ging zoo echt van harte. Het wandelcostuum in het tweede bedrijf was heel goed, die hoed met twee cordate bloemtrossen er op als een pluim op een strijdhelm en de papasol in den arm als een geweer; de japon in het eerste bedrijf was echter te opzichtig.

Nog wil ik noemen Jacob van Grevelingen en zijn vrouw Cornelia. De laatste was in haar kleine rol uitmuntend, zoo echt het domme, hartelijke vrouwtje van een driftige maar goeiegen man, die als haar echtgenoot zich weer wat opwindt, zoo vriendelijk weet te sussen. Haar man was te nijldig, hij moest meer driftig en tegelijk wat goede lobbussachtiger geweest zijn.

De advocaat was ondanks zijn succes met zijn „niets” toch iets.

Van de heele kleine rollen dit nog, dat de dienstbode een echt frisch dienstmeisje was.

Bij nalezing van deze kritiek merk ik, dat ik den weg die ik beloofde aan te geven, niet gewezen heb, hiervoor is, vind ik, ook eigenlijk het bestuur, dat dien avond er bijzonder mooi uitzag, zich correct en gelukkig maar stil hield.

F. B.

P.S. Ik zie dat reeds een kritiek is geplaatst. Kies nu maar van twee kwade dingen het beste.

Uit de ontwerp-statuten der anti-militairistische Propaganda-Vereeniging.

- Art. 1. De vereeniging draagt den naam van anti-militairistische propaganda-vereeniging.
- Art. 2. Het doel der vereeniging is:
  - a. Den militairistischen geest te doen verdwijnen,
  - b. Alles te bevorderen, wat dienen kan, om de tegenwoordige legerinrichting te verbeteren.
- Art. 3. Zij tracht dit doel te bereiken:
  - 1°. Door openbare vergaderingen te houden, waar sprekers onderwerpen, het doel der vereeniging rakende, zullen behandelen.
  - 2°. Door te bevorderen de uitgaaf en verspreiding van geschriften, die het doel der vereeniging voorstaan.
  - 3°. Het aanknopen van betrekkingen met andere corporaties, wier doel overeenkomstig is met dat der vereeniging.
- Art. 4. Lid van de vereeniging is degene, die zich bij een der bestuursleden aangeeft.

Men zal zien, dat de geheele inhoud van deze statuten erop gericht is, om te belichamen de uitspraken der vergadering van 27 Februari — namelijk een duidelijk omschreven doel met practischen werkkring, en eene geschiktheid tot nitbreiding van den werkkring over een groot aantal personen.

In de eerste plaats al daaruit, dat gesproken wordt van eene „vereeniging” in tegenstelling met het nauwere grenzen uitdrukkende woord „club” en verder uit art. 4, dat de toetreding zoo gemakkelijk mogelijk maakt, blijkt, dat de bedoeling is, om de vereeniging zooveel mogelijk te doen zijn eene „propaganda vereeniging” die dus zooveel mogelijk invloed wil oefenen, en daarom hare ideeën in zoo ruim mogelijken kring wil verspreiden.

Wanneer eene vereeniging wordt opgericht, dan kan dat met geen ander doel zijn, dan om door organisatie kracht te kunnen oefenen, maar dan moet duidelijk omschreven worden, in welke richting die kracht zal worden aangewend, dan alleen kan die organisatie reden van bestaan hebben. Uit den aard der zaak dus is zoo'n vereeniging zoo practisch mogelijk, zij omschrijft in hare statuten een betrekkelijk beperkt doel, dat in zichzelf al de middelen aangeeft, waarmee gewerkt kan worden. De naam duidt dit doel al vrijwel aan — de vereeniging is anti-militairistisch — zij verzet zich tegen het militairistische systeem, dat een bepaald deel van het volk buiten de maatschappij houdt, en door de soldaten in eene bepaalde richting te dwingen, een vicieusen invloed oefent op hunne denkwijze en hun bewustzijn.

Wij zijn er echter van overtuigd, dat er geen beter middel is, om hierin verbetering te brengen, dan door het bestrijden van den militaristischen geest, onder de bevolking, want alleen eene sterke en bewuste publieke opinie is in staat, veranderingen in dergelijke overgeleverde verkeerdheden te brengen. Want, wij weten het allen, die militairistische geest wordt kunstmatig gekweekt, en dat begint al op de lagere scholen. Wat is de vaderlandsche geschiedenis anders, dan een verheffen van degenen, die veldslagen gewonnen hebben, wat leeren de kinderen anders, dan verhalen over den bewonderenswaardigen moed van Tromp, de Ruijter, — desnoods van Koppeslok — terwijl ze van mannen als Spinoza of Thomas à Kempis, toch zeker de grootste van ons land nooit hooren, en niets weten. En dat kweeken van zoo'n geest, van een geest van onnatuurlijke en opgedrongen vaderlands-, oranje- en soldaterij-liefde gaat voort bij alle mogelijke gelegheden. Waarvoor houden we anders militair machts-

vertoon, parades, eerewachters, waarvoor zijn anders de hoogdravende redevoueringen, door officieren telkens te pas of te onpas gehouden, waarvoor zijn al die belachelijke comedievertooningen, bij alle zoogenaamde plechtigheden, waarbij het leger betrokken is, anders dan om dien kunstmatig gekweekten militairen geest in stand te houden en aan te wakkeren? De menschen moeten gaan inzien, dat het niet bewonderenswaardig is, om een mooie snor en een mooi pakje te dragen, dat het niet verheven is, om ter wille van 't vaderland, zich te schikken in een ijzeren discipline, (wat trouwens niemand meent, die er ooit mee te maken heeft gehad), zij moeten gaan begrijpen, dat het leven in de kazernes de menschen moreel doodt, zij moeten gaan zien de verderfelijke gevolgen van het geven van macht aan enkelen over anderen, een macht, waarop de maatschappij geen toezicht kan oefenen.

Daarom moet deze vereeniging zijn een propaganda-vereeniging — zij moet door propaganda bewerken den geest van het volk — de oogen openen voor de onnatuur van den militaristischen geest, dien ze bestrijdt. Dat is het practische doel, dat de vereeniging zich voorstelt, en waarin ze, door hare organisatie, krachtig zal kunnen zijn. Dan is het niet noodig, om diepgaande bespiegelingen te houden over den wereldvrede, die nog zoover is, maar dan zal werkelijk een practische en goede invloed kunnen uitgeoefend worden, die, door middel van de publieke opinie kan brengen tot het tweede: verbetering van alle verkeerdheden van de tegenwoordige legerinrichting.

De vereeniging moet zoo algemeen mogelijk zijn — zij moet allen omvatten, die haar doel willen, onverschillig of zij zijn sociaal-democraat, Tolstoiaan of anti-revolutionnair (want die zijn ook wel eens anti-militarist), of wat dan ook — al omvatten al die denkwijzen ook het anti-militarisme, want zij wil krachtadig zijn, en die kracht wenden tot een bepaald omschreven doel, wat voor partijen altijd een bijzaak moet zijn, en daardoor door deze meestal op den achtergrond gehouden wordt.

S.

Anti-militaristische Propaganda-Vereeniging.

De statuten der Anti-militaristische Propaganda-Vereeniging in hun geheel, en het huishoudelijk reglement zullen ter lezing liggen:

7, 8 en 9 Maart in den Technischen Boekhandel van den heer Waltman;

11 Maart in de keuken van de Polytechnische School;

12 en 13 Maart op de leeszaal van de Societeit Phoenix.

Men wordt verzocht aanmerkingen of amendementen, die men noodig mocht oordeelen, te onderteekenen.

Eene ledenvergadering, om de statuten en het reglement te behandelen zal door convocatiebiljetten worden bekend gemaakt.

DE REGELINGS-COMMISSIE.

INGEZONDEN.

Geachte Redactie.

Vergun mij een bescheiden plaatsje in uw veel gelezen blad om mij te wenden tot den heer J. F. C. Wrede in het bijzonder en verder (een der laatste nummers van het tijdschrift dat wij zoo gaarne familiaar-weg „de Groene” noemen, gaf mij deze gelukkige omschrijving in de pen) tot „hen die de letterkunde van ons vaderland beoefenen, hetzij uit liefhebberij, hetzij in hunne hoedanigheid van onderwijzer of leeraar” natuurlijk voor zooverre zij tot uwe trouwe lezers behooren.

De heer Wrede nu betreurt het feit, dat van het Zeden-drama „Lobano”, — door uwe bekende welwillendheid voor een klein deel geplaatst in uw nummer van 29 Nov. 1900 — niets te begrijpen was en de schrijver geen nadere verklaring bijvoegde.

Tot mijn leedwezen moet ik nu nog een enkele maal van uwe welwillendheid gebruik maken om mede te deelen, dat ik sedert eenigen tijd al mijne krachten wijd aan eene bloeiende zaak in heeren-artikelen in de residentie en op het oogenblik, vooral met het oog op de in aantocht zijnde nieuwe modellen van dassen als anderszins, niet in de gelegenheid ben, om de gewenschte verklaringen alsnog te geven.

U, geachte redactie, bij voorbaat dankend voor de plaatsing dezer regelen, teeken ik,

Hoogachtend, UEd. dienstw. dien.,
BARR,
(firma BARR & LATERS).

Eenige Opmerkingen.

Naar aanleiding van de j.l. eerste-jaarsvergadering wenschte ik eenige opmerkingen te maken. Het is mij in de eerste plaats onbegrijpelijk, dat de aankondiging van de vergadering (zoowel nu als van de vergadering in November 1900) niet aangeplakt was aan de P. S., doch uitsluitend op de Societeit Phoenix, zoodat de niet-leden dier vereeniging er geen kennis van konden nemen. Het niet-aanplakken aan de P. S. is bovendien in strijd met Hoofdstuk XII art. 1 van de Corpsswet.

In de tweede plaats vat ik niet, dat er slechts een eerste-jaarscommissie van drie leden is gekozen (daar er niet meer geblazen behoeft te worden op de rijjool?), terwijl toch uitdrukkelijk in Hoofdstuk IX art. 1 van de Corpsswet staat, dat er in Februari een commissie van vier leden wordt gekozen.

Dat de bierdonderjool werd afgeschaft, mag zeer zeker een verblijdende gebeurtenis genoemd worden, maar te betreuren is het, dat er verbazing werd getoond door sommigen bij 't opstaan van een spreker, en voorts, dat sommigen de stemming misbruikten om hun antipathie te toonen voor anderen. Zij begonnen n.l. te lachen, toen de secretaris de uitslag der stemming voorlas, om personen, op wie zij waarschijnlijk zelve gestemd hadden — een goedkope mop, die weinig bijval vond, maar als levendig bewijs mag gelden voor de algemeene broederschap in 't Corps.

L. W. H. B.

Berichten en mededeelingen.

D. S. C.

Van af 28 Februari verkiezingen van een Almanak-Redactie 1901—1902.

Door bedanken van den heer HENDRIKS zijn nu de candidaten van den Senaat:

F. A. BODENHEIM, President.

Th. ROSSKOPF, Secretaris.

C. MENSCHAAR, Commissaris.

S. P. J. A. VAN HOOGSTRATEN, Commissaris.

H. W. SNIJDERS, Commissaris.

„ODIN”.

Vrijdag 8 Maart, verkiezing van een president en een commissaris. (Vacatures VAN HOUTEN en DAMME.)

Bestuurscandidaten: M. H. DAMME JR. en E. MOLTZER.

Stemming: P. S. $11\frac{3}{4}$ — $12\frac{1}{4}$, $12\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{4}$; S. P. $4\frac{1}{4}$ — $5\frac{1}{4}$.

SOCIETEIT PHOENIX.

Vrijdag 8 Maart, Officiël biljart- en officiël whist-concours.

Uitslag der stemmingen:

President, G. C. OP TEN NOORT.

Thesaurier, F. FEITH.

Bibliothecaris, C. HOYER.

Commissaris, B. F. PRAGER.

2 Sub-commissarissen voor bibliotheek en leeszaal J. F. LIGTENBERG en S. P. J. A. VAN HOOGSTRATEN.

„DEBATING”.

Donderdag 14 Maart, leeszaal S. P.

Spreker: H. VAN KOL, lid van de Tweede Kamer.

Stellingen:

I.

Afziende van alle veroveringspolitiek, van elk imperialistisch streven, moeten wij al onze krachten inspannen om de koloniën, die wij reeds bezitten, doelmatig en rechtvaardig te besturen.

II.

Alle uitgaven, die het gevolg zijn van onze gewelddadige expansie moeten door Nederland worden gedragen.

Het geheele beheer der koloniale financiën moet den toets der eerlijkheid kunnen doorstaan, en Nederland moet afzien van alle onrechtmatige heffing van Indische gelden.

III.

De misbruiken van het kapitalisme, hetwelk een onmisbare factor vormt in de economische evolutie der koloniën, moeten worden bestreden.

Bij de bevordering van den Europeeschen handel, den landbouw en de industrie moet in de eerste plaats worden gewaakt voor de rechten en belangen der inlanders.

IV.

Het welzijn der inboorlingen te bevorderen, hunne fysieke, verstandelijke en moreele ontwikkeling te verhaasten, moet het voornaamste doel zijn onzer koloniale politiek.

Wij moeten streven naar ontwikkeling van het koloniaal beheer in de richting van het zelfbestuur der koloniën.

V.

Aan geen der bovengenoemde eischen heeft de Nederlandsche koloniale politiek tot heden voldaan.

S. D. P. C.

De 5e (gewone) openbare vergadering zal plaats hebben op Woensdag 20 Maart.

Spreker: DR. H. GORTER.

Onderwerp: Het historisch materialisme en de veelgemaakte idee (MARX en de moderne psychologie).

6e (laatste) openbare vergadering: Woensdag 24 April.
Spreker: Mr. M. MENDELS.

Vrijdag 8 Maart, 's avonds 8 $\frac{1}{2}$ uur, in Stads Doelen,
Lezing van Mevrouw CORNÉLIE HUIJGENS, over:
„Godsdienst en Materialisme”,
(mede naar aanleiding van de lezingen van Dr. H. IJ. GROENEWEGEN voor den Protestantenvond alhier.)

Entrée 25 cents.

„COMITÉ VAN VIJVEN.”

De 2e Openbare Vergadering zal plaats hebben op Maandag 25 Maart.

Spreker: LODEWIJK VAN MIEROP.

Onderwerp: Het Christo-Anarchisme.

Iets over Tolstoï en eenige van zijn geestverwanten.

STADS DOELEN.

Zondagavond 10 Maart Heine-ensemble. Opvoering van IBSEN's Wildente.

Donderdag 14 Maart a. s., opvoering door het Tivoli-gezelschap, van het door alle bladen zeer gunstig beoordeelde Tooneelspel van HERMANN SUDERMANN: Sint Jans-vuur (Johannisfeuer).

ADVERTENTIEN.

DICTATEN.

De ondergeteekende beveelt zich beleefd aan tot het overschrijven van DICTATEN.

Koornmarkt 25.

J. VAN WEELE.

DIËS NATALIS.

Met het oog op de a. s. FEESTEN wordt de bijzondere aandacht gevestigd van H.H. Studenten die aan den Optocht deelnemen

op de rijke sorteering Costumes

van den Costumier J. KALF, firma Wed. DAVIDSON, Amsterdamsche Veerkade 41, DEN HAAG. Nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt door H. J. TE MEIJ, Markt 40 alhier, eenig Agent voor Delft en Omstreken.

S. BRUIGOM.

Bloemenmagazijn en Kweekerij.

HOUTTUINEN.

Telefoon intercommunaal No. 6.

Bouquetten, Kranzen, Versieringen,
LOSSE BLOEMEN en GROEN, enz.

J. J. G. BOERE,

Hypolitusbuurt 2.

Telefoonnummer 188.

JOSIAH RUSSELL SODAWATER.

JOSIAH RUSSELL GINGER ALE.

JENEVEER van FLAMENT.

ORANJE-LIMONADE

(van het Delftsch Scheikundig Laboratorium).

SPUITWATER

op syphons en kogelflesschen.

Aanbevelend, **J. J. G. BOERE.**

SHAKESPEARE.

Complete werken van WILLIAM SHAKESPEARE.

Vertaald door Dr. L. A. J. BURGERSDIJK.

Geïllustreerd, 2 deelen.

In linnen banden f 7,50, in half leeren banden f 8,50.

Voorhanden bij J. WALTMAN Jr.

M. J. DRABBE,

Confiseur.

(firma opgericht 1806)

Patissier.

OUDE DELFT 111.

STIPRIAANTJES.

Gomballen. Jujubes. Emser-Pastillen.

Stollwercksche Borstbonbons

Pâte de Guimauve. Pâte Pectorale Balsamique.

RESTAURANT J. L. BÜHLER,

HOUTTUINEN 2.

DELFT.

Vanaf VRIJDAG 8 MAART a. s. gedurende slechts enkele dagen verkrijgbaar:

Salvator-Bier,

uit de brouwerij Actiën-Gesellschaft „Paulanerbräu” te München.

N.B. Dit bier is niet op flesschen verkrijgbaar.

Dagelijks verkrijgbaar eerste kwaliteit versche

ZEEUWSCHE OESTERS.

Voorhanden bij J. WALTMAN Jr.:

KAUTSKY,

Bernstein en het Sociaal-Demokratisch Program.

(Vertaald door J. F. ANKERSMIT.)

Prijs f 1,25.

L'Etudiant Socialiste.

Organe international des Etudiants et Anciens
Etudiants Socialistes.

(Paraissant le 1er et 15me de chaque mois.)

Abonnement d'un an fl. 1.50.

Administration et Rédaction: 38, RUE DE TREVES,
BRUXELLES.

Assurantie Maatschappij tegen Brandschade

„DE NEDERLANDEN”, van 1845.

Kapitaal. . . . . f 4,000,000,00.

Betaalde Brandschaden ruim „ 20,000,000,00.

Verzekeringen op Inboedels van H.H. Studenten
worden tegen vaste en billijke premie zonder
nabetalingen gesloten door bemiddeling van
den Heer W. WALTMAN.

Kantoor: Technische Boekhandel.
BINNENWATERSLOOT 33.

Verschenen bij den Uitgever
J. WALTMAN Jr.

Vraagstukken over Theoretische Mechanica,

opgegeven bij het Examen C aan de P. S. sedert 1883,
met antwoorden van J. A. BONNERMAN.

Prijs f 0,50.

**Eerste gedeelte der Veiligheidsvoorschriften voor
Elektrische Sterkstroominstallaties.**

Prijs f 0,50.

Verschenen bij J. WALTMAN Jr.:

**PRACTISCHE OEFENINGEN
IN NATUURKUNDE
voor a. s. Technologen,**

door

DR. M. DE HAAS.

Afl. I. - f 1,25.

BOEKDRUKKERIJ J. WALTMAN JR.

BINNENWATERSLOOT 33.

BEVEELT ZICH AAN VOOR HET LEVEREN VAN
VISITEKAARTJES, INVITATIEKAARTEN, PROGRAMMA'S,
BALBOEKJES, MENU'S, CONVOCATIEBILJETTEN,
DIPLOMA'S, KWITANTIEN, REGLEMENTEN, STATUTEN,
ENZ. ENZ.